

ANOTÁCIE

WROCŁAW W CZECHACH – CZESI WE WROCŁAWIU. LITERATURA – JĘZYK – KULTURA. Wrocław: Uniwersytet Wrocławski, 2003. 417 s.

Sborník vzešlý ze stejnojmenné konference pořádané na vroclavské univerzitě v říjnu roku 2002 zachycuje výběrový vztah českých zemí a dění v nich k Vratislavii a naopak odraz Vratislavii jako města bezpochyby značně významného v životě Čechů a Česka, a to jak v různých časových etapách, tak i v různých aspektech lidského konání.

Vratislav, významná dopravní křižovatka na řece Odře a obchodní centrum někdejší jantarové stezky, měla k českým zemím vždy úzký vztah, daný nejen její geografickou polohou, ale také pouty politickými, zejména když v 10. století spadá pod vládu Přemyslovců, a následně po připojení k Polsku roku 990 se v roce 1335 znovu úžeji připíná k českým zemím jako součást české koruny. Nicméně i po připojení k Prusku a později Německu zůstává v životě Čechů velmi významná a stejně tak je zásadní dodnes, již jako součást Polska.

Jak již bylo řečeno, příspěvky ve sborníku mapují česko-polské vztahy na poměrně široké časové ploše a stejně široký je i záběr tematický. Referáty jsou utříditeny do tří oddílů – literárního, jazykového a všeobecně kulturního. V části literární je poměrně zásadní staročeské téma (např. A. Barciak: *Wrocław w średniowiecznej historiografii czeskiej* nebo M. Horáková: *Několik poznámek k vratislavským barokním homiletikum*), výrazných je ale například i několik příspěvků, věnovaných Macurově próze Guvernantka, které díky postavě Ladislava Čelakovského zároveň předesílají obecnější historicko-kulturní aspekty (P. Janoušek: *Macura, Rajská, Čelakovský a Vratislav. O genezi prózy „Guvernantka“, studie takřka pozitivistická*, Z. Tarajlo-Lipowska: *Literackie ślady czeskich podrózy*

do Wrocławia, nebo R. Madecki: *Hra protikladů v Macurově „vratislavské elegii“*). V oddílu jazykovém je většina příspěvků věnována působení Jana Evangelisty Purkyně a Ladislava Čelakovského, dále je například mapován odraz českého sousedství ve vratislavském městském názvosloví (J. Malicki: *Refleksy czeskiego sąsiedztwa w nazewnictwie miejskim Wrocławia*). V části pojednávající o kultuře nalezneme otázky dávné minulosti (J. Kostowski: *Sztuka późnego gotyku wobec husytyzmu. Zarys problematyki*), výrazné téma osudů českých exulantů pobělohorských (T. Knoz: *Geografické, duchovní a ekonomicke souvislosti Żerotínova exilu ve Vratislavii*), ale i příspěvky k událostem doby zcela nedávné (P. Blažek: „*Sejdeme se – zatím – v Polsku*“. *Vratislavský festival 3. – 5. listopadu 1989*).

Příspěvky jsou ponechány v jazycích, ve kterých byly prosloveny (polština, čeština), a jsou resumovány v některém ze světových jazyků (zpravidla angličtina, němčina). Sborník obsahuje poměrně rozsáhlou obrazovou přílohu doplňující jednotlivé příspěvky.

Vladimíra Maroušková

MUKAŘOVSKÝ, Jan: VANČURŮV VYPRAVĚČ. Praha : Akropolis, 2006. 80 s.

Analytická štúdia Jana Mukařovského *Vančurův vypravěč*, ktorá vznikla v druhej polovici štyridsiatych rokov a mala byť základom pre kapitolu nerealizovanej monografie o Vladislavovi Vančurovi, nebola doteraz nikde publikovaná ani knižne, ani časopisecky. Na vydanie ju pripravil Bohumil Svozil, ktorý bol spolu s Květoslavom Chvatíkom editorom výberu menej známych autorových textov *Cestami poetiky a estetiky* (1971). Obaja editori pôvodne